Reisovo cestování skrytostí

Každodenní život, který konzumujeme vžitými stereotypy, nás nutně vzdaluje vnímání hlubších souvislostí, které často neuvědoměle prožijeme. Přitom v některých okamžicích zvýšené citlivosti a vnímavosti jakoby pociťujeme jejich skrytou existenci a jejich působení nejenom na nás, nýbrž i mezi sebou navzájem. Tehdy se nám vyjevuje, jako by mezi věcmi nebo událostmi probíhala nám utajená komunikace a jako by mezi nimi existovaly skryté vazby, které mají být pod povrchem všedního teprve odhalovány.

Autor prochází cestami, které tyto skrytosti hledají. „Jeho soubor novel představuje osobitý literární projev. Tvoří jej celkem čtyři texty různého rozsahu, stylového charakteru i tematického zaměření," říká literární kritik Aleš Haman. „První povídka Dr. Osud je příběh intelektuála zahnaného komunistickým režimem do továrního prostředí, v němž se cítí vykořeněn a zbaven svobody rozhodovat o svém životě. V této situaci se rozhodne uniknout do snění, které mu umožňuje přežít. Hovorovým stylem vyprávění i celkovou fakturou protagonistovy postavy připomíná některé prózy disidentů z doby normalizace, například Placákova Medorka nebo povídky Třešňákovy.

Další tři povídky Usmívání v Hercynském lese, Po schodech a Zeus párty mají společného jmenovatele – je jím vize jednoty světa, v němž energie a hmota vytvářejí nekonečný koloběh elementů a bezhraničné časoprostorové pole, v němž se může člověk převtělit ve zvíře, v němž se prolínají časové dimenze, prorůstá svět podzemních tkání s nervovou soustavou člověka nebo kde může dojít ke kontaktu současníka naší computerové civilizace s antickým božstvem.

V pozadí těchto často až bizarních nápadů tušíme nostalgický pocit plynoucí ze ztráty smyslu pro mytickou vizi světa v nekonečné celistvosti jeho souvislostí, která je potlačována kultem rozumového kalkulu. Tento pocit nalézá výraz v bohatém, někdy až překypujícím řečovém projevu kontrastně střídajícím lyrický patos a přízemní hovorovostí. Kniha rozmnožuje mozaiku současné prózy."

Vladimír Reis (1922) vyrůstal v rodinné tradici knihtis-

kařů (děd Antonín založil kolem r. 1900 tiskárnu a nakladatelství) a výuční list ručního sazeče byl prvním dotykem s profesním světem knihy a literatury. Jako žák Felixe Vodičky na střední škole byl ovlivňován pojetím literatury jako výsledku znakových konfliktů. Během studia na FF UK, okouzlen avantgardními směry, dostal se ke hře s proměnami jazyka a k hledání hlubinného významu slov. Jeho zájem tíhl zprvu k české dekadenci a měl příležitost osobně se setkávat s Jiřím Karáskem ze Lvovic a s Emanuelem z Lešehradu.

Historické údobí, do něhož spadá autorova převážná část tvůrčí činnosti, těmto tendencím nepřálo, a vzhledem ke svízelům provázejícím jeho výrazný politický postoj proti poúnorovému režimu se nesnažil o publikování. Po účasti ve studentském pochodu v únoru 1948, jehož cílem bylo požádat prezidenta Beneše, aby nepřijímal demisi vlády, stáhl na protest proti perzekucím vůči profesorům Janu Patočkovi a J. B. Čapkovi a vůči kolegům disertaci na téma *Kritika české dekadence* a studium přerušil. V. Reis obtížně hledal zaměstnání a posléze byl přijat do redakce SNKLHU (později Odeon); jako odpovědného redaktora ho najdeme v tiráži mnoha publikací, mezi nimi i u některých svazků Spisů Jana Nerudy.

První povídku *Nádraží* mu směl uveřejnit časopis Plamen až v roce 1968, i když byla kryptonymně protirežimní. Teprve v roce 1969 byl V. Reis při rehabilitacích promován, a v nakladatelství Artia poté vedl redakci dětské literatury. Od roku 1979 je členem Sdružení (nyní Obce) českých překladatelů. Je autorem více než třiceti titulů původní i překladové tvorby. Za svou literární a překladatelskou činnost byl několikrát oceněn.

Nepublikovány dosud zůstávají dvě práce: sbírka veršů *Zimní slunovrat* a obsáhlá srovnávací studie *Hlaváčkova Modlitba a Kraskovo Solitudo v souvislostech česko-slovenského dialogu*. *P. L.*

Výběrová bibliografie PhDr. Vladimíra Reise

Prózy: Křišťálové sestry (1966); Nádraží (1968, časopisecky); Dešťová víla (1973); Pohádková putování (1988); Pohádky z obrázků (1991); Dobrodružství barona Prášila (1991); Další dobrodružství barona Prášila (1991).

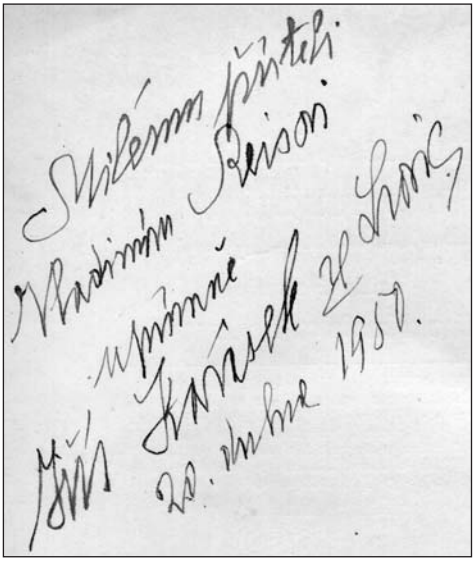

Věnování vepsané v roce 1950 do výtisku Karáskových kritických studií Renaissanční touhy v umění

Rozhlasové hry a televizní a jiné pořady: Karel Čapek bojující (Čs. rozhlas 1955); Pohádky banánových ostrovů (Čs. televize 1974); Vivat Potocký (Čs. rozhlas 1978); Pořad z veršů V. Reise a J. Kintnerové (Poetická vinárna Viola, Praha 1989); Nouze a sláva slepého mládence (Čs. rozhlas 1990).

Překlady: Janko Jesenský (Strach); Jaroslava Blažková (Nylonový měsíc, Ohňostroj pro dědečka, Ostrov kapitána Hašašara, Kde jen jste, mí berberští jezdci); Ladislav Ťažký (Ámenmarijá, Smečka divých Adamů, Hříšná žaluje tmu, Sklep plný vlků, Curriculum vitae, Zelená bohyně, Mrtvý výtah); Peter Karvaš (Nedokončená pro dětský hlas, Hvězda, Jizva, Velká paruka, Sedm svědků – Osm svědků, Zamyšlení nad dramaturgií); Milka Zimková (Pásla koně na betoně, No a co).

Ocenění: Ámenmarijá – cena Slovenského literárního fondu za překlad roku (1965); Cena Slovenského literárního fondu 1965 k výročí obnovení společného státu (1965); Premio grafico za Křišťálové sestry na IV. mezinárodním knižním veletrhu v Bologni (1967); Pásla koně na betoně – cena nakladatelství Mladá fronta za překlad roku (1989).

Obsah

Dr. Osud (7)

Usmívání v Hercynském lese (11)

Po schodech (73)

Zeus párty (131)

Reisovo cestování skrytostí (179)

Vladimír Reis

CESTY SKRYTOSTI

V roce 2003 vydalo nakladatelství ARSCI
Letenská 19, 118 00 Praha 1

redakce:
Hellichova 7, 118 00 Praha 1 – Malá Strana
http://www.arsci.cz, e-mail: arsci@arsci.cz

Odpovědný redaktor Petr Lachmann
1. vydání
Typografie a DTP nakladatelství ARSCI
Tisk: PBtisk, Příbram

Doporučená cena 218 Kč